

ชื่อเรื่องการค้าค้ำคว้าแบบอิสระ การศึกษารายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET 50

ผู้เขียน นางสาวนันท์นภัส ธนาชัยกุลวัฒน์

ปริญญา บัณฑิตมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้าค้ำคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์นภาพร ณ เชียงใหม่ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์อมรา โกสยگانนท์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้าค้ำคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET 50 วิธีการศึกษาประกอบด้วยการศึกษาแนวปฏิบัติจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 47 เรื่องการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน การเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การกำหนดราคาโอนตามหลักเกณฑ์กรมสรรพากร รวมทั้งข้อบังคับและประกาศที่เกี่ยวข้อง โดยเลือกทำการศึกษารายละเอียดเนื้อหาสาระและตัวเลขทางการเงินในรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET 50 จากงบการเงินรายปีและหมายเหตุประกอบงบการเงินแต่ละบริษัทในช่วงปี พ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2549 เพื่อทำให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียนที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินนั้น ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมใน 3 ประเด็นได้แก่ การเปิดเผยรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียน การวิเคราะห์แนวโน้มรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET 50 และการวิเคราะห์การกำหนดราคาโอนของบริษัทจดทะเบียน

จากการศึกษาพบว่า บริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET 50 ทุกบริษัทได้เปิดเผยรายการบัญชีระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยนำเสนอข้อมูลเนื้อหาและข้อมูลตัวเลขทางการเงินของรายการที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 47 และข้อกำหนดคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สำหรับการเปิดเผยรายการที่เกี่ยวข้องกันพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินและกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีการเปิดเผยรายละเอียดของรายการที่เกี่ยวข้องกันมากกว่าบริษัทในกลุ่ม

อุตสาหกรรมอื่น คือ กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินมีการจัดชั้นอายุลูกหนี้ แสดงหลักทรัพย์ค้ำประกัน ประเภทสินเชื่อและอัตราดอกเบี้ยของยอดคงค้าง รวมถึงแสดงชื่อรายการบัญชีระหว่างงวด แตกต่างจากบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น เช่น รายการบัญชีจากรายได้แสดงเป็นรายได้จากดอกเบี้ย และรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย และสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีการเปิดเผยถึงโครงการต่างๆ ที่บริษัทและกิจการที่เกี่ยวข้องเข้าไปควบคุมและดำเนินการอย่างละเอียด ในส่วนของการเปิดเผยข้อมูลระหว่างบริษัทใหญ่กับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน พบว่าบริษัทที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทใหญ่ซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีการเปิดเผยรายการบัญชีที่เกิดกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามมาตรฐานการบัญชีและข้อกำหนดของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่รูปแบบลักษณะการเปิดเผยข้อมูลไม่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับบริษัทใหญ่ บริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET 50 ไม่มีการปรับตัวของแนวโน้มรายการที่เกี่ยวข้องกันในทิศทางที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างสม่ำเสมอ และไม่มีการปรับตัวไปในทิศทางเดียวกับอัตราส่วนทางการเงินแต่อย่างใด โดยบริษัทจดทะเบียนเลือกใช้วิธีราคาตลาดเป็นแนวทางปฏิบัติในการกำหนดราคาโอนตามคำสั่งกรมสรรพากร สำหรับการกู้ยืมระหว่างกันบริษัทส่วนใหญ่มีการกำหนดหลักเกณฑ์โดยต้องมีหลักทรัพย์ในการค้ำประกันและคิดดอกเบี้ยการกู้ยืมในอัตราปกติ เช่นเดียวกับบุคคลภายนอก ซึ่งมีการเปิดเผยนโยบายและหลักเกณฑ์การกำหนดราคาระหว่างกันอย่างครบถ้วนในหมายเหตุประกอบงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 47 และข้อกำหนดคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Independent Study Title The Study of Related Party Transactions of Listed Companies
in SET 50 Group

Author Miss Nannaphat Thanachaikulwat

Degree Master of Accounting

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Napaporn Na Chiangmai Chairperson

Associate Professor Amara Kosaiyakanont Member

ABSTRACT

The objective of this independent study was to study related party transactions of listed companies in SET 50 group. The methodology of this study included TAS 47: Related Party Discourses, disclosure of information as in the regulations of the board of Governors of the Stock Market of Thailand, transferring pricing as the criteria of the Revenue Department as well as related regulations and announcements. The study considered content and financial data of the related transactions of listed companies in SET 50 group from the financial statement and notes to financial statement of each company in the year of 2001 to 2006 in order to provide knowledge and understanding about related transactions of listed companies which will affect the decision of financial statement users. The contents comprised 3 issues; the study related party transactions of listed companies in SET 50 group, trend analysis of related party transactions of listed companies in SET 50 group, and transferring pricing analysis of listed companies in SET 50 group.

The study found that every listed company in SET 50 group has disclosed transaction among related companies by completely proposed content and financial data of related transaction in according to TAS 47 and regulations of the Board of Governors of the Stock Market of Thailand.

For disclosure of related transactions, it was found that the financial business industry group and the resources industry group has disclosed related transactions more than companies in other industry group. The financial business industry group has set up the receivable aging and disclosed mortgage securities loan and loan interest as well as showing transaction between payment different from companies in other industries. For example, income transaction showing as income from interest and income which was not interest. The resources industry group has disclosed information in details of projects which companies and related firms taking control and performing operation. For the disclosure of information between big companies and related companies, the study showed that companies which were related to big listed companies in the stock market has disclosed transactions occurred to individuals or related companies in according to the accounting standard and the regulations of the Board of Governors of the Stock Market of Thailand. However, the type of disclosure was not in parallel with the big companies.

Moreover, listed companies in SET 50 group have not steadily adjusted related transaction trends in the increasing direction or decreasing direction. There was no adjustment in the same direction as in the financial ratio. The listed companies used the market pricing method as guidelines to issue transferring pricing regarding the order to the Revenue Department. For inter loan, most companies has issued regulations of having mortgage securities and loan interests in the regular rate as outside people. The policies and regulations of inter pricing were completely disclosed in notes to financial statements regarding TAS 47 and the regulations of the board of Governors of the Stock Market of Thailand.